

1. መግቢያ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን በ1996 ዓ/ም በመላ ሀገሪቱ የግብርና ናሙና ጥናት አካሂዷል። በጥናቱ ከሚካተቱ የይዘታ ዓይነቶች አንዱ ሰፋፊና መካከለኛ የመንግስት፣ የግል ንግድ፣ የአምራቾች ህብረት ሥራ ማህበራትንና የሌሎች ድርጅቶች እርሻዎችን የሚመለከት ነው። ከነዚህ ሰፋፊና መካከለኛ እርሻዎች የሚሰበሰቡ የመረጃ ዓይነቶችና የመረጃ አሰባሰብ ዘዴያቸውና መረጃዎቹ የሚሰበሰቡባቸው መጠይቆችና የአሞላል መመሪያቸው ተዘጋጅቶ በሥራ ላይ እንዲውል ይደረጋል። ጥናቱ በሚካሄድበት ጊዜም በእያንዳንዱ እርሻ በሚመደቡ የመ/ቤቱ ሠራተኞች አማካይነት መረጃዎች ይሰበሰባሉ።

ከላይ በተጠቀሰው አሠራር ከመስክ የሚሰበሰቡ የመረጃዎችን ጥራት ለመጠበቅ በየቅ/ጽ/ቤቱ በሚገኙ ተቆጣጣሪዎችና ከዋናው መ/ቤት በሚመደቡ ኤክስፐርቶች ያላሰለሰ የመስክ ቁጥጥርና ግምገማ የሚደረግ ከመሆኑም በላይ የቁጥጥር ሥራውን ለማገዝ በየቅጽ በፊደል የተሞሉ መረጃዎችን ወደ አሀዝ በመለወጥ ከመስክ የተሰበሰቡ መረጃዎችን በቀላሉ ወደ ኮምፒዩተር የማስገባትና መረጃዎችን የማቀነባበር ሥራን ለማካሄድ እንዲቻል በቢሮ ውስጥ የኤዲቲንግ ፣ ኮዲንግና ቪሪፊኬሽን ሥራዎች ይከናወናሉ። በመሆኑም ኤዲቲዎች አንድ ወጥ አሠራር እንዲከተሉ ይህ የኤዲቲንግና ኮዲንግ መመሪያ ተዘጋጅቷል። በዚህ መመሪያ ውስጥ ዝርዝር የቅጾች ኤዲቲንግና ኮዲንግ አሠራር ለማካተት ተሞክሯል። በተጨማሪም የኤዲቲንግ ሥራ በሚከናወንበት ወቅት በቦታው በመገኘት ለሚከሰቱት ችግሮችና ለሚነሱ ጥያቄዎች መልስ/መፍትሔ የሚሰጡ ሠራተኞች ይመደባሉ። የሥራውንም ጥራት ከፍ ለማድረግ ኤዲትና ኮድ የተደረገውን ሥራ ትክክለኛነት ለማረጋገጥ ልምድ ባላቸው ሠራተኞች የቪሪፊኬሽን ሥራ ይከናወናል።

2. ትርጉም

ሀ) ኤዲቲንግ ማለት ቀደም ሲል ለእርማት ሥራ በተዘጋጀ መመሪያ መሠረት ከመስክ ተሰብስበው በመጠይቆች ውስጥ የተሞሉ መረጃዎች ላይ የሚታዩ ስህተቶችንና ከመመሪያ ውጭ የተሰበሰቡ መረጃዎችን በመመሪያው መሠረት የማረምና ማስተካከል ሥራ ነው። ኤዲቲንግ ስህተት የሆኑ የሚቃረኑ ወይም ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎችን . . . ወዘተ ከሌሎች መረጃዎች ጋር አገናዝቦ በማስተካከልና በማረም የመረጃዎችን ጥራት ለማሻሻል ይረዳል። ከላይ በአጭሩ የተገለፀውን የኤዲቲንግ ሥራ የሚሠራ/ትሠራ ሠራተኛ ኤዲተር ይባላል/ ትባላላች። ስለሆነም ኤዲተር/ሯ ይህንን ሥራ በሚያከናውንበት/በምታከናውንበት ወቅት ቅጽ/መጠይቁ በተዘጋጀው መመሪያ መሠረት መሞላቱን አረጋግጦ/ጣ ስህተቱ የታየበት እያንዳንዱ መረጃ የተሞላበት ቅጽ ላይ እንደአስፈላጊነቱ ማስተካከያዎችንዶ እርማቶችን

ማድረግና የከፋ ስህተት የታየባቸውን ደግሞ ተቆጣጣሪውን አማክር መረጃዎችን መሠረዝ ይጠበቅበታል።

ለ) ኮዲንግ ማለት በማንኛውም መጠይቅ/ቅጽ ላይ በፊደል የሰፈሩ የተገለጹ መረጃዎችን/መልሶችን ወደ አሀዝ የመለወጥ ሥራ ነው። በፊደል የተገለጹ መረጃዎች ቀደም ብሎ ከተዘጋጀ ጥራዝ በአሀዝ የተገለጹባቸውን ኮዶች በመውሰድ በመጠይቁ በተዘጋጀላቸው ቦታዎች የሚሞላ ሠራተኛ ኮድ ይባላል። በፊደል የተገለጹ መረጃዎችን በቁጥር/በአሀዝ እንዲገለጹ ማድረግ ደግሞ መረጃዎችን በቀላሉና በፍጥነት ወደ ኮምፕዩተር ለማስገባትና የገቡትንም መረጃዎች በኮምፕዩተሩ በመታገዝ በፍጥነትና በትክክል ለማቀናበር ይረዳል። አብዛኛውን ጊዜ ኤዲት/እርማትና ኮድ የማድረግ ሥራዎች ጎን ለጎን ይካሄዳሉ። በዚህ የግብርና ናሙና ጥናት መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ለኮድ የተለየ ቦታ ተዘጋጅቶላቸዋል። ለምሳሌ በተለያዩ የሰብል ዓይነቶች የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታን የሚገልጹ የተለያዩ መረጃዎችን የአካባቢ መሬት ስፋትና ምርት መጠንን ለሚገልጹ ልዩ ልዩ መለኪያዎችና ለመሳሰሉት ኮዶች በቅድሚያ የተዘጋጁላቸው ሲሆን እነዚህንም ኮዶች ለመሙላት የሚያስችሉ ባዶ ቦታዎች በእያንዳንዱ ቅጽ ውስጥ እንዲዘጋጅ ተደርጓል። ስለዚህ እያንዳንዱ ኮድ ማስታወስ የሚገባው ነገር ኮድ ለሚሞላለት መረጃ ትክክለኛውን ኮድ ቀደም ብሎ ለዚህ ሥራ ከተዘጋጀው ኮድ በኋላ በጥንቃቄ መርጦ በተገቢው ቦታ መሙላት እንዳለበት ነው። ይህን አለማድረግ ለተደጋጋሚ እርማት ከመዳረጉም በላይ ተጫማሪ ሥራ መፍጠር ስለሚሆን ጊዜንና ገንዘብን ማባከን ነው። በመሆኑም ከማንኛውም ኮድ ኮድ አሞላልን በተመለከተ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ይጠበቅበታል።

3. ዋና ዋና የኤዲቲንግ መመሪያዎች

መረጃዎች በትክክል የተሞሉበት መጠይቅ ከሚኖሩት ባህርያት የሚከተሉት ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

- ለእያንዳንዱ ጥያቄ የተመለሱ መልሶች በሙሉ በግልጽና በሚታይ ሁኔታ የሠፈሩ መሆን አለባቸው።
- ሁሉም መልሶች በመመሪያው መሠረት ከመስክ ተሰብስበው በመጠይቁ አንዲሠፍሩ በተገለጸው/በተጠየቀው መሠረት የተሞሉ/የሠፈሩ መሆን አለባቸው ለምሳሌ በመጠይቁ በመቶኛ እንዲገለጹ የተጠየቁ መረጃዎች በመቶኛ መሞላት አለባቸው ማለት ነው።

- ለተዛማጅ ጥያቄዎች በተሰጡ መልሶች መካከል ቅራኔ መኖር የለበትም። ይህም ማለት ተዛማጅ ለሆኑ ጥያቄዎች አንድ ቦታ የተሰጠው መልስ ሌላ ቦታ ከተሰጠው/ከሚሰጠው መልስ ጋር መቃረን የለበትም። በኤዲቲንግ ጊዜ እነዚህና ሌሎችም ባሕርያት በአንድ መረጃ በተሞላበት መጠይቅ ውስጥ መኖራቸውን ማረጋገጥና እርምጃ ሊደረግባቸው በሚችሉ ቦታዎች ብቻ እርማቶችን ማድረግ ያስፈልጋል። ለምሳሌ በመጠይቁ ማዳበሪያን መጠቀምን በተመለከተ ለቀረበ ጥያቄ አለመጠቀም ተገልጾ ከዚህ ጋር በተዛማጅ ለቀረቡ ጥያቄዎች ለምሳሌ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነትና መጠንን የሚገልፁ መረጃዎች ተሞልተው መገኘት በተዛማጅ መልሶች መካከል ቅራኔ መፈጠሩን ይገልጻል። ይህን በመልሶች መሀል የታየ ቅራኔን ማዳበሪያ አልተጠቀመም የሚለውን መልስ ተጠቅሟል በሚል ኮድ አስተካክሎ ቅራኔውን በቀላሉ ማስወገድ ይቻላል።

ኤዲተሩ ከላይ በምሳሌው የቀረበውን ዓይነት እርማት በሚያደርግበት ጊዜ መረጃ ሰብሳቢውና የመስክ ተቆጣጣሪው መረጃውን ለማስፈር/ለማስተካከል ከተጠቀሙባቸው ቀለማት የተለየ መጠቀም አለበት። ይህም እርምጃ የተደረገባቸውን ቦታዎች በቀላሉ ለመለየት ከመርዳቱም በላይ በመረጃ ሰብሳቢውና በተቆጣጣሪው የተሠሩ የመረጃ አሞላል ስህተቶችን ብዛት ይጠቁማሉ። ይህም ቀጣይ ሥራዎችን ለማሻሻል ለሚደረግ ጥረት ከፍተኛ አስተዳደር ይኖረዋል። ከላይ በምሳሌ ለማሳየት እንደተሞከረው ሁሉ የኤዲተሩ እርማት ከተዛማጅና ከጠቅላላ መረጃዎች ጋር መስማማት አለበት ምክንያቱም የመረጃዎቹ ብቸኛ ምንጭ በመጠይቁ ላይ የተሞላው /የተሰበሰበው/ መረጃ ስለሆነ ነው። ይህም ማለት በመጠይቁ ከተሞሉ ተዛማጅና አጠቃላይ መረጃዎች ውስጥ ለአንዳንድ መልስ ላልተሰጠባቸው ወይም የተሳሳተ መልስ ለተሞላባቸው ጥያቄዎች ትክክለኛው መልስ ሊገኝላቸው ይችላል። የማረም ሥራውም በነዚህ መረጃዎች ላይ የተመሰረተ መሆን ይኖርበታል። ስለዚህ ኤዲተሩ እርማት ለማድረግ በተዛማጅና በአጠቃላይ ጥያቄዎች የተሰጡ/የተሞሉ መረጃዎችን መመርመርና ማገናኘብ ይጠበቅበታል። በመሆኑም ኤዲተሩ ከሌሎች መረጃ ከተሞሉ መጠይቆች ጋር አመሳክሮ መልስ ላላገኘለት ጥያቄ በምንም ዓይነት መልስ ፈጥሮ ማረም ወይም መጻፍ የለበትም። በተጨማሪም የኤዲቲንግ ሥራው በሚከናወንበት ወቅት ሥራው የሚመለከተውን ባለሙያ አማካኝ ከተሰጠው መመሪያ/ትዕዛዝ ውጭ መረጃ ሰብሳቢው መጠይቁ ላይ ያሰፈረውን ማንኛውንም መረጃ መፋቅ/መሠረዝ የለበትም። ባጠቃላይ ማንኛውንም ኤዲተሩ በዚህ ጥራዝ በቀረበው መመሪያ መሠረት ሊያቃልለው ያልቻለውን ጥያቄ ለኤዲቲንግ ሥራው ተቆጣጣሪ ማቅረብና መፍትሔ እንዲያገኝ ማድረግ ይጠበቅበታል።

ሀ) ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎችን ስለማረም/መልስ ያልተሰጠባቸው ጥያቄዎችን መልስ የሚያገኙበት መንገድን ስለማመቻቸት/

ሳይሞሉ ይቀሩ መረጃዎችን ማረም ማለት በተዘጋጀው የእርማት መመሪያ ላይ በመመርኮዝ በእያንዳንዱ መጠይቅ ውስጥ በተለያዩ ምክንያቶች ሳይሞሉ የቀሩ መረጃዎች ወይም መልስ ያልተሰጠባቸው ጥያቄዎች አስፈላጊውን እርምጃ በማድረግ ጥያቄዎቹ መልስ እንዲያገኙ የማድረግ ሥራ ነው። ሳይሞሉ በቀሩት መረጃዎች ፋንታ የሚሞላው መረጃ የሚገኘው ሌሎች የተሟሉ መረጃዎችን በማገናኘብና በመመርመር ነው። ሆኖም ሳይሞሉ ለቀሩት መረጃዎች በመጠይቁ ከታዩት መረጃዎች ጋር አመሳክሮና መርምሮ ለማረም የማይቻል ከሆነ እርማት የማድረግ ሥራ አይካሄድም። ይህም ማለት ሳይሞሉ የቀሩት መረጃዎች እንደነበሩ ይተዋሉ።

ለ) የማይመሳሰሉና ሊሆኑ የማይችሉ መልሶችን ስለማረም፤

የማይመሳሰሉና ሊሆኑ የማይችሉ መልሶችን በእርማት ጊዜ ለሌሎች ተዛማጅ ጥያቄዎች ከተሰጡ መልሶች ጋር በማገናኘብ ማረም ያስፈልጋል። ሊሆኑ የማይችሉ መልሶች ስለ ጥያቄው አሞላል ከተዘጋጀው መመሪያ ውጪ ከመስክ የተሰበሰቡ መልሶች ሊሆኑ ለምሳሌ በመመሪያው መሠረት በአንድ መጠይቅ የግብርናው ዓይነት ለሚለው ጥያቄ መልስ ይሆናሉ ተብለው ከመረጃ ሰብሳቢው ለመልስ ሰጭው የቀረቡ አማራጭ መልሶች ሰብል ማምረት ይኖርና ከሌሎች እርባታ ይኖርን ሁለቱም ኮድ «3» የሚሉ ናቸው። ነገር ግን ለጥያቄው መልስ መስጫ በተዘጋጀው ቦታ ኮድ «4» ወይም ኮድ «5» ተሞልቶ ቢገኝ ይህ መልስ ሊሆን የማይቻል ስለሆነ መታረም አለበት።

ሐ) የሚቃረኑ መልሶችን ስለማረም፤

የሚቃረኑ መልሶችን ማረም ተገቢ ነው። የሚቃረኑ መልሶች የሚገኙት ሁለት ወይም ከዚያ የበለጡ ሊዛመዱ የሚገባቸው መልሶች ሳይዛመዱ ሲቀሩ ነው። ለምሳሌ በቅጽ 96/10 ክፍል 2 ዓምድ 5 ሥር ናየማዳበሪያ አጠቃቀምን በሚለው ቦታ አልተጠቀሙም የሚል ኮድ «2» ከተሞላ እልፍ ብሎ ደግሞ በዓምድ 6 የተጠቀሙት የማዳበሪያ ዓይነት ተሞልቶ ቢገኝ ሁለቱ መዛመድ የሚገባቸው መልሶች ስላልተዛመዱ የተጠቀሙበት የማዳበሪያ ዓይነት ከሚለው በዓምድ 6 ከተሞላው መልስ ጋር በማገናኘብ በዓምድ 5 የተሞላው መልስን ተጠቅመዋል በሚለው ኮድ «1» ማስተካከል አስፈላጊ ይሆናል ማለት ነው።

መ) የማይነበቡ/የማይታዩ መልሶችን ስለማረም

የማይነበቡ መልሶች የሚባሉት በግልጽና በጉልህ ባለመፃፋቸው ወይም ስርዝ ድልዝ በመብዛቱ ምክንያት ለማንበብ የሚያስቸግሩ ወይም የማይታዩ መልሶች ናቸው። በዚህ መልክ የተሞሉ መልሶችን በጥንቃቄ በማንበብ ወይም ከሌሎች መልሶች በመነሳት ማስተካከል አስፈላጊ ነው። ኤዲት የተደረገው ወይም ታርሞ የተፃፈው ቁጥር ወይም መልስ መጀመሪያ ተጽፎ ከመጣው ቁጥር/መልስ በስተራስጌ በኩል በተለየ ቀለም በግልጽ በመጻፍ የማይነበቡ መልሶችን ማረም ይገባል።

ሠ) ያለተሟላ መጠይቅ ሲያጋጥም አአንድና ከአንድ በላይ ክፍሎች መረጃ ያልተሞላባቸው መጠይቅ ሲያጋጥም)

አንድ መጠይቅ ያለተሟላ ነው የሚባለው አንድ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ክፍሎቹ መረጃ ያልተሞላባቸው ሲሆን ነው። ይህ ሁኔታ በተከሰተበት መጠይቅ ምንም ዓይነት እርማት ማድረግ ስለማይቻል አማራጩ መጠይቁን ለኤዲቲንግ ተቆጣጣሪው ማቅረብ ብቻ በመሆኑ ይህንኑ ትግባራዊ ማድረግ ነው።

በአጠቃላይ የኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራን በሚገባ ለማከናወን አንድ ኤዲተር ኤዲት ስለሚያደርጋቸው መጠይቆች /ቅጾች/ ጠለቅ ያለ ግንዛቤ እንዲኖረው ይገባል። ምክንያቱም ትክክለኛ እርማት ለማድረግ በእያንዳንዱ መጠይቅ ውስጥ የሚገኙ ዓምዶች ከሌላ ተዛማጅ መጠይቅ/ቆች ክፍሎች/ዓምዶች ጋር የትኛው ክፍል/ዓምድ መልስ ከየትኛው ክፍል/ዓምድ ጋር መገናዘብ እንዳለበት ማወቅ ስለሚያስፈልግ ነው። ይህም ማለት፡- ለአንድ ጥያቄ የተሰጠ የተሳሳተ መልስን ለማረም ወይም መልስ ያልተሰጠበት ጥያቄ መልስ እንዲያገኝ ለማድረግ በፍጥነትና በትክክል የትኛውን ቅጽ/ክፍል/ዓምድ ማየት እንደሚያስፈልግ በቅድሚያ ማወቅ ያስፈልጋልና ነው። ከዚህ በተጨማሪ ማንኛውም የእርማት ሥራ ሲከናወን የአስተራረሙ ዘዴ በዚህ የኤዲቲንግ መመሪያ መግለጫ ያልተሰጠበት ሆኖ ካጋጠመ ተገቢውን እርማት ለማካሄድ እንዲችል የኤዲቲንግ ሥራ ተቆጣጣሪን ማማከር አስፈላጊ ነው። በመጨረሻም በቆጠራው በኤዲቲንግና ኮዲንግ ሥራ የተሠማራ ሠራተኛ የሚከተሉትን ዝርዝር የማረሚያ መመሪያዎች ማጥናትና ተግባራዊ ማድረግ ይጠበቅበታል።

4. የቅጾች አሞላል

4.1 ቅጽ የግ.ና.ጥ 96/1ሀ የጊዜያዊና የቋሚ ሰብሎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ 1996 - ለመሽር ወቅት)

ማስታወሻ፡- ከዚህ በታች የተዘረዘረው የኤዲቲንግ መመሪያ ለቅጽ 94/1ሰ ማለትም የበልግ ወቅትን በተመለከተ ለተሰበሰቡ መረጃዎች መጠቀም ይቻላል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-3 የክልል፣ የዞንና የወረዳ ስም በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለኮድ መስጫ በተተወውት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ተገቢውን ኮድ መስጠት፣ ተሞልተው ከመጡም በትክክል መሞላታቸውን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4 ጥናቱ የሚካሄድበት እርሻ/ድርጅት ስም በትክክል መጻፉን ካጣሩ በኋላ ለእርሻው/ለድርጅቱ የተሰጠውን ኮድ በተዘጋጀው የኮድ መስጫ ቦታ መሙላት።

ዓምድ 5 እርሻው/ድርጅቱ የሚገኝበት ቀ/ገ/ማህበር በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለቀ/ገ/ማህበሩ የተሰጠውን ኮድ በተዘጋጀው የኮድ መመዘገቢያ ቦታ መሙላት።

ዓምድ 6 እርሻው/የድርጅቱ የይዘታ ዓይነት የመንግሥት ከሆነ ኮድ 1 የግል ንግድ ከሆነ ኮድ 2 የሀብረት ከሆነ ኮድ 3ና የሌሎች ድርጅት እርሻ ከሆነ ደግሞ ኮድ 4 መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 7 እርሻውን የሚያካሂደው ድርጅት/ባለሀብት/ኢንቨስተር ስም መጻፉን ማረጋገጥና ለድርጅቱ/ለባለሀብቱ/ለኢንቨስተሩ የተሰጠው ኮድ በተተወው የኮድ መስጫ ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 8 እርሻው የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ 1 ከብት ማርባት ብቻ ከሆነ ኮድ 2 እንዲሁም ሁለቱንም በጣምራ የሚያካሂድ ከሆነ ኮድ 3 መሞላቱን ማረጋገጥ።

ማስታወሻ:- ከዓምድ 1-6 የተገለጹት የአካባቢ መለኪያዎች በመጠይቁ ሽፋን ላይ ከተመዘገቡት ጋር ተመሳሳይ መሆናቸውን ማረጋገጥና ተገቢውን ኮዶች ለኮድ መመዘገቢያ በተተወውት ባዶ ቦታዎች መሙላት ይጠበቃል።

ክፍል 2. የጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ /በመኸር ወቅት/

ዓምድ 1 ተራ ቁጥር ከ01-05 ለጊዜያዊ ሰብሎች እንዲሁም ከ01-04 ለቋሚ ሰብሎች ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 የጊዜያዊ ሰብሎች እና የቋሚ ሰብሎች ስሞች ከላይ በዓምድ 1 በተሰጠው ተራ ቁጥር መሠረት በትክክል መመዘገቡን ማረጋገጥና በየሰብሉ አንጻር

ለኮድ በተተውት ክፍት ቦታዎች ተገቢዎቹን ኮዶች መሙላት ያስፈልጋል።

ዓምድ 3 በዚህ ዓምድ እርሻው በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት ሰብሎች ልማት የተጠቀመው የዘር ዓይነት ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በቅጽ በተዘጋጀው የኮድ መስጫ ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ። ይህንን በዚህ ቅጽ ክፍል 3 ዓምድ 3 ከተሞላው መረጃ ጋር ማመሳከር። ለምሳሌ፡- በዚህ ዓምድ እርሻው ምርጥ ዘር ተጠቅሟል ተብሎ ኮድ 1 ከተሞላ በክፍል 3 ዓምድ 3 ደግሞ በምርጥ ዘር የተሸፈነው የመሬት ስፋት በሄክታር ተሞልቶ መታየት አለበት ማለት ነው።

ዓምድ 4ና5 በዓምድ 4 እርሻው የመስኖ ዘይቤ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ 1፣ ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ 2 የሚሞላበት ሲሆን በዚህ ዓምድ እርሻው የመስኖ ዘይቤ ተጠቅሟል ተብሎ ኮድ 1 ከተሞላ በዓምድ 5 ውሃው የተገኘው ከወንዝ ከሆነ ኮድ 1፣ ከሐይቅ ከሆነ ኮድ 2፣ ከኩሬ ከሆነ ኮድ 3፣ ከቧንቧ ከሆነ ኮድ 4፣ ከሌላ ከሆነ ደግሞ ኮድ 5 መሞላቱን ማረጋገጥ ተገቢ ሲሆን በዚህ ቅጽ ክፍል 3 ዓምድ 4 ደግሞ በመስኖ የለማው የመሬት ስፋት በሄክታር ተጠቅሶ እንደሆነ ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 6-10 እነዚህ ዓምዶች የእርሻውን የማዳበሪያ አጠቃቀም ሁኔታ የሚመለከቱ ሲሆኑ በዓምድ 6 እርሻው ማዳበሪያ ተጠቅሟል ተብሎ ኮድ 1 ከተሞላ በዓምድ 7 ከተሰጡት ማለትም የተፈጥሮ፣ የኬሚካል ወይም ሁለቱም ከሚሉት አንዱ መሞላቱን በዓምድ 7 ኮድ 2 ወይም 3 ተሞልቶ ከሆነ በዓምድ 8 የኬሚካል ማዳበሪያው ዓይነት፣ በዓምድ 9 የኬሚካል ማዳበሪያ መጠን በኪሎግራም፣ በዓምድ 10 ደግሞ የኬሚካል ማዳበሪያው ዋጋ በብርና በሃንቲም ተለይቶ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በሌላ በኩል ደግሞ በዓምድ 6 አልተጠቀሙም ተብሎ ኮድ 2 ከተሞላ ከዓምድ 7-10 ያሉት ቦታዎች በሠረዝ መታለፋቸውን ማረጋገጥ ተገቢ ነው።

ማስታወሻ፡- በዓምድ 8 የማዳበሪያ ዓይነት ለሚለው ጥያቄ ተገቢዎች የማዳበሪያ ዓይነቶችና ኮዶቻቸው በመጠይቁ ግርጌ በዝርዝር መስፈራቸውን ያስተውሉ።

ከዚህም በተጨማሪ ከዓምድ 6-10 ያሉት ዓምዶች በትክክል መሞላታቸውን ለማመሳከር እንዲቻል በክፍል 3 ከዓምድ 5-8 የተሞላውን የተሞሉ መረጃዎችን

ማየት ያስፈልጋል። ለምሳሌ እርሻው የተጠቀመው የተፈጥሮ ማዳበሪያ ብቻ ነው ተብሎ በክፍል 2 ዓምድ 6 ኮድ 1 ከተሞላ በክፍል 3 ዓምድ 5 በተፈጥሮ ማዳበሪያ የለማው መሬት ስፋት በሄክታር መታየት አለበት ማለት ነው። በክፍል 2 ዓምድ 6 የተሞላው የኬሚካል ማዳበሪያ ብቻ ነው ተብሎ ኮድ 2 ከተሞላ በክፍል 3 ዓምድ 6 ወይም 7 ወይም 8 በኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነት የለማው የመሬት ስፋት በሄክታር መታየት ይኖርበታል። እንዲሁም እርሻው የኬሚካልና የተፈጥሮ ማዳበሪያ ተጠቅሟል ተብሎ በክፍል 2 ዓምድ 6 ኮድ 3 ከተሞላ በክፍል 3 ዓምድ 5ና6 ወይም 6ና7 ወይም 5ና8 በሁለቱም የማዳበሪያ ዓይነቶች የለማው የመሬት ስፋት በሄክታር ተመዝግቦ መገኘት ስለሚኖርበት ይህንኑ ማርጋገጥ ተገቢ ይሆናል።

ዓምድ 11 በዚህ ዓምድ እርሻው ፀር-ሰብል ማጥፊያ መድኃኒት ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ 1 ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ 2 መሞላቱን ማረጋገጥ። በዚህ ዓምድ ኮድ 1 ተሞልቶ ከሆነ በክፍል 3 ዓምድ 10 ፀር-ሰብል ማጥፊያ መድኃኒት የተጠቀመበት የመሬት ስፋት በሄክታር የተሞላ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። በአንጻሩ ደግሞ በዓምድ 1 ኮድ 2 ተሞልቶ ከሆነ በክፍል 3 ዓምድ 10 በሠረዝ መታለፉን ማረጋገጥ ተገቢ ይሆናል።

ዓምድ 12-14 የሰብል መባላሽት ስለመድረሱ የሚጠየቅበት ሲሆን በዓምድ 12 ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 13 ሰብልሽቱ አንድ ዋነኛ ምክንያት መሞላቱን ማረጋገጥና ለኮድ በተተወው ቦታ ተገቢውን ኮድ መሙቱን በዓምድ 14 ደግሞ የሰብልሽቱ መጠን በመቶኛ መሞላቱን ማረጋገጥ ተገቢ ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ በዓምድ 12 የሰብል ብልሽት የለም ተብሎ ኮድ «2» ከተሞላ ዓምድ 13 እና14 በሠረዝ መታለፋቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 15 እና 16 እነዚህ ዓምዶች በዓምድ 2 የተመዘገቡትን ቋሚ ሰብሎችን ብቻ የሚመለከቱ ሲሆኑ በዓምድ 15 ጠቅላላ የእግሮች ብዛት በቁጥር በእያንዳንዱ ቋሚ ሰብል አኳያ መመዘገቡን ማረጋገጥና በዓምድ 16 ደግሞ ፍሬ ወይም ምርት ለመስጠት የደረሱ እግሮች ብዛት በቁጥር መመዘገቡንና የተመዘገበው ቁጥር በዓምድ 15 ከተመዘገበው ያነሰ ወይም እኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ክፍል 3. ለምርጥ ዘር፣ ለመስኖ ዘዴ፣ ለማዳበሪያ እና ፀር-ሰብል ማጥፊያ መድኃኒት ጥቅም ላይ የዋለበት የመሬት

ስፋት (በመኸር ወቅት)

ዓምድ 1 ተራ ቁጥር ከ01 ጀምሮ እስከ 10 ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 የሰብል ስም የሚመዘገብበት ሲሆን በዓምዱ የተመዘገቡት ሰብሎች ከላይ በክፍል 2 ዓምድ 2 የተመዘገቡ መሆናቸውን ማረጋገጥና ለእያንዳንዱ ሰብል ተገቢውን ኮድ በተተወው የኮድ መስጫ ቦታ መሙላት አስፈላጊ ሲሆን በዚህ ዓምድ ጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ተመዝግበው ሊገኝ እንደሚችል ማስተዋል ተገቢ ነው።

ዓምድ 3-9 እና 11 የመሬት ስፋት በሄክታር በክፍል 2 ለተጠቀሱት ለእያንዳንዱ ኮድ «1» ለተሞላለት የግብርና ምርት ማሳደጊያ ግብዓት ዓይነት ተለይቶ የሚሞላበት ነው። በዓምድ 2 የተጠቀሰውን ሰብል አስመልክቶ በዓምድ 3 ምርጥ ዘር የተዘራበት የመሬት ስፋት በሄክታር፣ በዓምድ 4 እርሻው የመስኖ ዘዴ የተጠቀመበት መሬት ስፋት በሄክታር፣ በዓምድ 5 እርሻው የተፈጥሮ ማዳበሪያ የተጠቀመበት መሬት ስፋት፣ በዓምድ 6 ዳፕ ማዳበሪያ ብቻ፣ በዓምድ 7 ዩሪያ ማዳበሪያ ብቻ፣ በዓምድ 8 ዩሪያና ዳኝ ማዳበሪያ አንድ ላይ የተጠቀመበት የመሬት ስፋት በሄክታር በዓምድ 9 ሌሎች የማዳበሪያ ዓይነት የተጠቀመበት የመሬት ስፋት በሄክታርና በዓምድ 11 ደግሞ እርሻው የፀረ-ሰብል ማጥፊያ የተጠቀመበት የመሬት ስፋት በሄክታር መሞላቱን ማረጋገጥ። ዓምድ 10 ጥቅም ላይ የዋለው የፀረ-ተባይ ማጥፊያ መድኃኒቶች በኮድ የሚገለፁበት ዓምድ መሆኑን ማስታወስ ተገቢ ነው። እዚህ ላይ ሌላው ግንዛቤ ማግኘት ያለበት ነጥብ በነዚህ ዓምዶች የተሞሉት መረጃዎች ከላይ እንደተጠቀሰው በክፍል 2 ከተሞሉት መረጃዎች ጋር የሚጣጣሙ ወይም የማይቃረኑ መሆኑን ሙሉ በሙሉ ማረጋገጥ ተገቢ መሆኑን ነው።

ክፍል 4. የመሬት አጠቃቀም /በመኸር ወቅት/

ማስታወሻ:- ለበልግ ወቅት በተዘጋጀው ቅጽ 96/1ላ ይህን ክፍል ወይም የመሬት አጠቃቀምን በተመለከተ መረጃ መሰብሰብ ባለማስፈለጉ በቅጹ ላይ ስለማይገኝ ተዘሏል። ስለዚህ የመሬት አጠቃቀምን በተመለከተ በበልግ ወቅት መረጃ አይሰበሰብም ማለት ነው።

ዓምድ 1 ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 የመሬት አጠቃቀም ዓይነቶች በዓምድ 1 በተሰጠው ተራ ቁጥር መሠረት በዝርዝር ተቀምጧል። ለኮድ በተተወው ከፍት ቦታ ደግሞ ለእነዚህ የተሰጠውን ኮድ መሙላት ተገቢ ነው።

ዓምድ 3 ይህ ዓምድ በዓምድ 2 የተጠቀሰው በእያንዳንዱ የመሬት አጠቃቀም ዓይነት የተያዘው የመሬት ስፋት በሄክታር የሚሞላበት ነው። እነዚህ ስፋትን የሚያመለክቱ ቁጥሮች በሙሉና በክፍልፋይ በትክክል መሞላታቸውን ማጣራትና የእነዚህ ጠቅላላ ድምር በአግባቡ ተደምሮ ጠቅላላ በሚለው አኳያ መመዝገቡን ማረጋገጥ። የድምር ስህተት ከተገኘም ሥራውን በቅርብ ለሚቆጣጠረው ባለሙያ በማሳወቅ የማስተካከል እርምጃ እንዲወሰድ ማድረግ ተገቢ ነው።

**ክፍል 5. ለዘር የዋለ የምርጥ ዘርና ምርጥ ዘር ያልሆነ የአካባቢ ዘር
መጠንና ዋጋ /በመኸር ወቅት/**

ዓምድ 152 እነዚህ ዓምዶች በዓምድ 1 ተራ ቁጥር በመስጠት በዓምድ 2 ደግሞ ምርጥ ዘር የሆነው ወይም ምርጥ ዘር ያልሆነው ሰብል ስም የሚመዘገብበት በመሆኑ እነዚህ በትክክል መመዝገባቸውን በማረጋገጥ ለእያንዳንዱ ሰብል በትይዩ በተሰጠው የኮድ መስጫ ቦታ ላይ ተገቢውን ኮድ መስጠት ያስፈልጋል።

ዓምድ 354 እነዚህ ዓምዶች ምርጥ ዘርን ብቻ የሚመለከቱ ሲሆኑ በዓምድ 2 የተመዘገበው ሰብል ምርጥ ዘር ከሆነ በዓምድ 3 መጠኑ በኪሎግራም ሲመዘገብ በዓምድ 4 ደግሞ የምርጥ ዘር ዋጋ በብርና በሃንቲም ተለይቶ መመዝገቡን ማጣራት።

ዓምድ 556 እነዚህ ዓምዶች ደግሞ ምርጥ ዘር ያልሆነውን ዘር ወይም የአካባቢ ዘርን ብቻ የሚመለከቱ ናቸው። በዚህም መሠረት በዓምድ 2 የተጠቀሰው ሰብል ምርጥ ዘር ያልሆነ ዘር ከሆነ በዓምድ 5 መጠኑ በኪሎግራም በዓምድ 6 ደግሞ የዚህ ምርጥ ዘር ያልሆነው ዘር ዋጋ በብርና በሃንቲም ተለይቶ መመዝገቡን ማረጋገጥ።

ማስታወሻ 1:- በዓምድ 2 የተመዘገበው የሰብል ዓይነት ሁለቱም ዓይነት ዘር ሊኖረው ይቻላል። ይህ ሁኔታ ሲያጋጥም በዓምድ 354 ምርጥ ዘርን የሚመለከቱ መረጃዎች በዓምድ 556 ደግሞ የአካባቢ ዘርን የሚመለከቱ መረጃዎች ተሞልተው መምጣት እንደሚገባቸው ማወቅ አስፈላጊ ነው።

ማስታወሻ 2:- ይህ ክፍል ኤዲትና ኮድ በሚደረግበት ወቅት በዚህ ክፍል የተሞሉ መረጃዎች ቀደም ባሉት ክፍሎች ማለትም በክፍል 2ና3 ከተሞሉት ጋር የተጣጣሙ መሆናቸውን ማረጋገጥ ተገቢ ይሆናል።

ለምሳሌ:- በዚህ ክፍል 9ምድ 3ና4 መረጃ ሊኖር የሚችለው በክፍል 2 9ምድ 3 እርሻው ምርጥ ዘር ተጠቅሞ ኮድ 1 ከተሞላና በክፍል 3 9ምድ 3 ደግሞ በምርጥ ዘር የተሸፈነው መሬት ስፋት የተገለፀ እንደሆነ ብቻ ይሆናል ማለት ነው።

ክፍል 6 የፀረ-ሰብል መድኃኒት ዓይነት፣ መጠንና ዋጋ/በመኸር ወቅት

9ምድ 1ና2 በ9ምድ 1 ተራ ቁጥር ተሰጥቶ በ9ምድ 2 ደግሞ የፀረ-ሰብል መድኃኒቱ ስም መመዘገቡን በማረጋገጥ ለእያንዳንዱ ለተመዘገበ መድኃኒት የተሰጠውን ኮድ ለኮድ መሙያ በተሰጠው ቦታ በትክክል መሙላት።

9ምድ 3-6 እነዚህ 9ምዶች የፀረ-ሰብል መድኃኒቱን ዓይነት መጠንና ዋጋ ለመሙላት የሚያገለግሉ ናቸው። በዚህ መሠረት በ9ምድ 1 ተራ ቁጥር ተሰጥቶ በ9ምድ 2 ስሙ የተመዘገበው ፀረ-ሰብል መድኃኒት ዓይነት ፀረ-ተባይ ወይም ፀረ-በሽታ ወይም ፀረ-አረም መሆኑ የሚገለፀው በ9ምድ 3 ሲሆን ይህም ከተሰጡት 3 ኮዶች አንዱና ትክክለኛው ኮድ ተመርጦ መሞላቱን ማረጋገጥ በ9ምድ 4 በ9ምድ 5 የተጠቀሰው መጠን የተለካበት መለኪያ ስም የሚሞላበት ነው። ለዚህ የመለኪያ ስም የተሰጠው ኮድ በተገቢው የኮድ መስጫ ቦታ መሞላት ይኖርበታል። በ9ምድ 6 ደግሞ የመድኃኒቱ ዋጋ በብርና በሣንቲም የሚሞላበት ሲሆን ይኸው በተገቢው መንገድ መሞላቱን ማረጋገጥ አስፈላጊ ነው።

ማስታወሻ:- በዚህ ክፍል ማለትም በክፍል 6 መረጃ ተሞልቶ ሊታይ የሚችለው በክፍል 2 9ምድ 10 እርሻው ፀረ-ሰብል ማጥፊያ መድኃኒት ተጠቅሟል ተብሎ ኮድ 1 ከተሞላና በክፍል 3 ደግሞ እርሻው ፀረ-ሰብል መድኃኒት የተጠቀሙበት የመሬት ስፋት ከተሞላ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

4.2 ቅጽ የግ.ና.ጥ 96/1ለ-ጠቅላላ የታረሰው መሬት ስፋትና የምርት መጠን /በመኸር ወቅት/

ማስታወሻ:- ከዚህ በታች የተዘረዘረው የኤዲቲንግ መመሪያ ለቅጽ 96/2ለ ማለትም ለበግል

ወቅት መጠቀም ይቻላል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-3 የክልል፣ የዞንና የወረዳ ስም በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለኮድ መስጫ በተተውት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ተገቢው ኮዶች መስጠታቸውን፣ ተሞልተው ከመጡም በትክክል መሞላታቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 4 ቆጠራው የሚካሄድበት እርሻ/ድርጅት ስም በትክክል መጻፉን በማጣራት ለእርሻው/ለድርጅቱ የተሰጠውን ኮድ በተሰጠው የኮድ መስጫ ቦታ መሙላት ያስፈልጋል።

ዓምድ 5 እርሻው/ድርጅቱ የሚገኝበት ቀበሌ ወይም ገ/ማህበር በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለቀበሌው ወይም ለገ/ማህበሩ የተሰጠውን ኮድ በኮድ መስጫ ቦታ መሙላት ያስፈልጋል።

ዓምድ 6 እርሻው/ድርጅቱ ይዞታ ዓይነት የመንግሥት ከሆነ ኮድ 513ይ የግል ንግድ ከሆነ ኮድ «2»፣ የአምራቾች ህብረት እርሻ ከሆነ ኮድ «3» እና የሌሎች ድርጅት እርሻ ከሆነ ኮድ «4» መሞላቱን ማረጋገጥ ስህተት ከተገኘም ማስተካከል አስፈላጊ ነው።

ዓምድ 7 እርሻውን የሚያካሂደው ድርጅት/ባለሀብት/አ.ንሸስተር ስም በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለድርጅቱ/ለባለሀብቱ/ለአ.ንሸስተሩ የተሰጠ ኮድ ካለም በተተውው የኮድ መስጫ ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ። ካልተሞላም ትክክለኛውን ኮድ መሙላት ያስፈልጋል።

ዓምድ 8 እርሻው የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1»፣ ለከብት ማርባት/ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2»፣ ሁለቱንም በጣምራ የሚያካሄድ ከሆነ ኮድ «3» መሞላቱን ማረጋገጥ።

ክፍል 2. ለጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች ጠቅላላ የታረሰው መሬት ስፋትና የምርት መጠን (በመኸር ወቅት)

ዓምድ 1 ተራ ቁጥር ከ01 ጀምሮ ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 የጊዜያዊ/የቋሚ ሰብሉ ስም በትክክል መመዘገቡንና ከቅጽ 94/1ሀ/ ክፍል 2 ዓምድ 2 ከተመዘገቡት የጊዜያዊና ቋሚ ሰብል ጋር ተመሳሳይ መሆኑን በማጣራት ለየሰብሉ ዓይነት ተገቢውን ኮድ በተተወው ክፍት ቦታ መሙላት ያስፈልጋል።

ማስታወሻ:- የበልግ ወቅትን በተመለከተ በቅጽ 96/1ለ የሚሰበሰቡት መረጃዎች ጊዜያዊ ሰብሎችን ብቻ በተመለከተ ስለሆነ በኮድ አሰጣጥ ጊዜ ጥንቃቄ ማድረግ አስፈላጊ ነው።

ዓምድ 3 በዓምድ 2 የተመዘገበው የሰብል ዓይነት የያዘው ጠቅላላ የመሬት ስፋት በሄክታር መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4 በዓምድ 2 ከተመዘገበው የሰብል ዓይነት የተገኘው ጠቅላላ ምርት በኩንታል ወይም በአካባቢ መለኪያ አበልግን በተመለከተ) በተሰጠው ክፍት ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 5-7 እነዚህ ዓምዶች በምርት መሰብሰቢያ ወቅት የደረሰ የሰብል ብልሽት ካለ የብልሽቱ ዓይነትና ኮዱ እንዲሁም የብልሽቱ መጠን በመቶኛ የሚሞላባቸው ናቸው። በዚህም መሠረት የሰብል ብልሽት አለ ወይም የለም ተብሎ ኮድ 1 ወይም 2 በዓምድ 5 መሞላቱን ማረጋገጥ ዓምድ 5 ብልሽት አለ ተብሎ ኮድ 1 ከተሞላ ደግሞ በዓምድ 6 ለብልሽቱ አንድ ዋነኛ ምክንያት መፃፉን ማጣራት ለዚሁ ብልሽት ተገቢውን ኮድ ለኮድ በተተወው ክፍት ቦታ መሙላትዶ እንዲሁም ብልሽቱ አለ ተብሎ ምክንያቱ ተሞልቶ ከሆነ የብልሽቱ መጠን በመቶኛ በዓምድ 7 መሞላቱን ማረጋገጥ። በሌላ በኩል ግን በዓምድ 5 ብልሽት የለም ተብሎ ኮድ 2 ከተሞላ ዓምድ 6 እና 7 በሠረዘ መታለፋቸውን ማረጋገጥ አስፈላጊ ነው።

ዓምድ 8 ይህ ዓምድ ለአስተያየት የተተወ ቦታ ሲሆን በዓምዱ መረጃውን የሞላው ሠራተኛ ይጠቅማሉ ብሎ ያስቀመጣቸው አስተያየቶች ካሉ ለአሁኑና ለቀጣዩ ሥራ ጠቃሚ ሊሆኑ ስለሚችሉ በመገንዘብ እንደአስፈላጊነቱ ጥቅም ላይ ማዋል ተገቢ ነው።

4.3 ቅጽ የግ.ና.ጥ96/3 የቤት እንስሳት ፣ ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛትና የተዋጽኦ ምርት

ቅጹ በቆጠራው በሚሸፈኑ እርሻዎች በሙሉ የቤት እንስሳት ዶሮዎችንዶ ንብ የያዙ ቀፎዎችንና የማር ምርትን በሚመለከት የተለያዩ መረጃዎች የሚሰበሰቡበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1-3 የክልል፣ የዞንና የወረዳ ስም በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለኮድ መስጫ በተተወት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ተገቢውን ኮድ መስጠት፣ ተሟልተው ከመጡም በትክክል ስለመሞላታቸው ማረጋገጥ።

ዓምድ 4 ጥናቱ የሚካሄድበት እርሻ/ድርጅት ስም በትክክል መጻፉን ካጣሩ በኋላ ለእርሻው/ለድርጅቱ የተሰጠውን ኮድ በተሰጠው የኮድ መስጫ ቦታ መሙላት።

ዓምድ 5 እርሻው/ድርጅቱ የሚገኝበት ቀ/ገ/ማህበር በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለቀ/ገ/ማህበሩ የተሰጠውን ኮድ በኮድ መስጫ ቦታ መሙላት።

ዓምድ 6 እርሻው/የድርጅቱ የይዞታ ዓይነት የመንግሥት ከሆነ ኮድ 1፣ የግል ንግድ ከሆነ ኮድ 2፣ የህብረት ከሆነ ኮድ 3 እና ከእነዚህ ሌላ ከሆነ ኮድ 4 መሞላቱን ማረጋገጥ ስህተት ቢገኝበትም ማስተካከል።

ዓምድ 7 እርሻውን የሚያካሂደው ድርጅት/ባለሀብት/ኢንቨስተር ስም በትክክል መጻፉን ማረጋገጥና ለድርጅቱ/ለባለሀብቱ/ለኢንቨስተሩ የተሰጠ ኮድ ካለም በተተወው የኮድ መስጫ ቦታ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 8 እርሻው የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ 1፣ ለከብት ማርባት ብቻ ከሆነ ኮድ 2፣ እንዲሁም ሁለቱንም በጣምራ የሚያካሂድ ከሆነ ኮድ 3 መሞላቱን ማረጋገጥ።

ክፍል 2. የቤት እንስሳት በዕድሜ በአገልግሎትና ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት
በዚህ ክፍል ጥያቄው የሚቀጥለው እርሻው በየካቲት 1/1996 ዓ/ም የቤት እንስሳት እና/ወይም ንብ የያዙ ቀፎዎች አሉኝ ካለ ብቻ ነው።

የዳልጋ ከብቶች ብዛት በዕድሜ፣ በአገልግሎትና በዝርያ ዓይነት (የካቲት 1/1996 ዓ.ም የነበሩትን)

1. ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ብዛት፡-

ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ብዛት መገለፁንና ይህም የወንድና የሴት ዳልጋ ከብቶች ብዛት ድምር ጋር የተጣጣመ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ሀ. ከ6 ወር በታች፡-

ከ6 ወር በታች ያሉ ወንድ፣ ሴት፣ ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ለ. 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች፡-

ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑትን ወንድ፣ ሴት፣ ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱንና ድምርን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ሐ. 1 ዓመትና ከ3 ዓመት በታች፡-

ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ3 ዓመት በታች የሆኑት ወንድ፣ ሴት፣ ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱንና ድምርን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ. 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች፡-

ከተመዘገቡት የዳልጋ ከብቶች መካከል ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች የሆኑት ወንድ፣ ማረጋገጥ ሴት፣ ጠቅላላ ብዛት በሚለው ትይዩ በትክክል መሞላቱንና ድምርን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ1. ለሥጋ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በመ ከተመዘገቡት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ለሥጋ አገልግሎት የሚውሉት ብዛት ተጠይቆ ወንድ፣ ሴት፣ ጠቅላላ ብዛት መሞላቱንና ድምርን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ2. ለእርባታ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በመ ከተመዘገቡት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ለእርባታ አገልግሎት የሚውሉት ብዛት ወንድ፣ ሴት፣ ጠቅላላ ብዛት መሞላቱንና ድምርን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ3. የወተት ላሞች፡-

በመ ከተመዘገቡት ሴት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የወተት ላሞች ብዛት ተጠይቆ በወንድ፣ በሴት፣ በጠቅላላ ብዛት በሚለው ሥር መሞላቱንና ድምርን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ4. ባለፉት 12 ወራት ወተት የሰጡ ላሞች ብዛት፡-

በመ3 ከተመዘገቡት የወተት ላሞች ውስጥ ባለፉት 12 ወራት ወተት

የሰጡ ላሞች ብዛት ተጠይቆ በሴትና በጠቅላላ ብዛት ሥር መሞላቱንና በመ4 የተሞላው ብዛት በመ3 ከተሞላው ብዛት እኩል መሆን ወይም ማነስ አለበት እንጂ መብለጥ እንደሌለበት ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ5. ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉ /በአብዛኛው/:-

በመ ከተመዘገቡት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ለእርሻ አገልግሎት /በአብዛኛው/ የሚውሉት ብዛት ተጠይቆ ሴት፣ ወንድና ጠቅላላ በሚለው ሥር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ6. ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ:-

በመ ከተመዘገቡት የዳልጋ ከብቶች ውስጥ በመ1፣ በመ2፣ በመ3 እና በመ5 ከተመዘገቡት ውጪ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ብዛት በዚህ ዓምድ ሴት፣ ወንድና ጠቅላላ በሚለው ሥር መሞላቱ ማረጋገጥ።
መ6=መ-(መ1+መ2+መ3+መ5)

ሠ. 10 ዓመትና ከ10 ዓመት በላይ:-

በተራ ቁጥር 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ውስጥ 10 ዓመትና ከ10 ዓመት በላይ የሆኑት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሴት፣ ወንድና ጠቅላላ በሚለው ትይዩ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ረ. ጠቅላላ:- የሀገር ውስጥ ዝርያ፣ የውጭ ሀገር ዝርያ ያላቸውን የተዳቀሉ ዳልጋ ከብቶች መገለፁንና ከወንድና ሴት ድምር ጋር ትክክል መሆኑን ማረጋገጥ እንዲሁም ይህ ብዛት ከላይ በተራ ቁጥር 1.1 ከተገለፀው ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ።

ረ1. ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ ያላቸው ዳልጋ ከብቶች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥና የተመዘገበው ቁጥር ከወንድና ሴት ድምር ጋር መጣጣሙን ማረጋገጥ።

ረ2. ጠቅላላ የውጭ ዝርያ ያላቸው ዳልጋ ከብቶች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥና የተመዘገበው ቁጥር ከወንድና ሴት ድምር ጋር መጣጣሙን ማረጋገጥ።

ረ3. ጠቅላላ የተዳቀሉ ዝርያ ያላቸው ዳልጋ ከብቶች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥና የተመዘገበው ቁጥር ከወንድና ሴት ድምር ጋር መጣጣሙን ማረጋገጥ።

የበጎች ብዛት በዕድሜ፣ በጾታና በአገልግሎት

2. ጠቅላላ የበጎች ብዛት፡-

በጎች ከነጾታቸው ጠቅላላ ብዛታቸው መገለፁን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ሀ. ከ6 ወር በታች

በቅጹ በተሰጠው ክፍት ቦታ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች ለሆኑት የወንድና የሴት ድምር ከጠቅላላ ብዛት ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ።

ለ. 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች ለሆኑት በጎች ብዛት በጾታና ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

ሐ. ከ1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች

ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች ለሆኑት በጎች ብዛት በጾታና ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ. ከ2 ዓመትና ከ2 ዓመት በላይ

በተራ ቁጥር 2.1 ከተመዘገቡት በጎች 2 ዓመትና ከ2 ዓመት በላይ የሆኑት ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ1. በመ ከተመዘገቡት በጎች ለሥጋ የሚውሉት ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ2. በመ ከተመዘገቡት በጎች ለፀጉር አገልግሎት የሚውሉት ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ3. በመ ከተመዘገቡት በጎች ውስጥ ለእርባታ አገልግሎት የሚውሉት ብዛት በጾታና በዝርያ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ4. በመ ከተመዘገቡት በጎች ለሥጋ፣ ለፀጉርና ለእርባታ አገልግሎት ከሚውሉት ውጪ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉት ብዛት በጾታና በዝርያ ጠቅላላ መሞላቱን ማረጋገጥ።

የፍየሎች ብዛት በዕድሜ፣ በጾታና በአገልግሎት

3. ጠቅላላ የፍየሎች ብዛት፡-

ፍየሎች ከነጾታቸው ጠቅላላ ብዛታቸው መገለፁን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ሀ. ከ6 ወር በታች

በተራ ቁጥር 3.1 ከተመዘገበው የፍየሎች ብዛት ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ብዛት በጾታና ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች ለሆኑት ፍየሎች ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

ሐ. 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች

ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች ለሆኑት ፍየሎች ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ. 2 ዓመትና ከ2 ዓመት በላይ

በተራ ቁጥር ከተመዘገቡት ፍየሎች 2 ዓመትና ከ2 ዓመት በላይ የሆኑት ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ1. በናሙን ከተመዘገቡት ፍየሎች ለሥጋ የሚውሉት ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ2. በናሙን ከተመዘገቡት ሴት ፍየሎች ለወተት አገልግሎት የሚውሉት ብዛት ሴትና ጠቅላላ በሚለው ትይዩ መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ3. በናሙን ከተመዘገቡት ፍየሎት ውስጥ ለእርባታ አገልግሎት የሚውሉት ብዛት በጾታና ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ4. በናሙን ከተመዘገቡት ፍየሎች ለሥጋ፣ ለወተትና ለእርባታ አገልግሎት ከሚውሉት ውጪ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉት ብዛት በጾታ ጠቅላላ ድምር መሞላቱን ማረጋገጥ።

የፈረሶች፣ አህዶች፣ በቅሎዎችና ግመሎች ብዛት በዕድሜና በአገልግሎት

5. ጠቅላላ የፈረሶች ብዛት

ጠቅላላ የፈረሶች ብዛት መሞላቱንና ከወንድና የሴት ድምር ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ።

ሀ. ከ3 ዓመት በታች፡-

ዕድሜያቸው ከ3 ዓመት በታች የሆኑ ፈረሶች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. 3 ዓመትና በላይ፡-

ዕድሜያቸው 3 ዓመትና በላይ የሆኑ ፈረሶች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ1. ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ፈረሶች ውስጥ ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉት ጠቅላላ ብዛት 5 በወንድና ሴት ተለይቶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ2. ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉት ጠቅላላ ብዛትና በወንድና ሴት ተለይቶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ3. ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ከእርሻና ከትራንስፖርት አገልግሎት ውጭ የሚውሉት ጠቅላላ ብዛት በወንድና ሴት ተለይቶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

6. ጠቅላላ የበቅሎዎች ብዛት

ጠቅላላ የበቅሎዎች ብዛት መሞላቱንና ከወንድና የሴት ድምር ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ።

ሀ. ከ3 ዓመት በታች፡-

ዕድሜያቸው ከ3 ዓመት በታች የሆኑት በቅሎዎች ጠቅላላ ብዛትና በወንድና ሴት ተለይቶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. 3 ዓመትና በላይ፡-

ዕድሜያቸው 3 ዓመትና በላይ የሆኑ በቅሎዎች ጠቅላላ ወንድና ሴት ተለይቶ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ1. ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉት ጠቅላላ ብዛትና የወንድና ሴት ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ2. ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉት ጠቅላላ ብዛትና የወንድና ሴት ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ3. ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ከእርሻና ከትራንስፖርት አገልግሎት ውጭ የሚውሉት ጠቅላላ ብዛትና የወንድና ሴት ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

7. ጠቅላላ የአህዮች ብዛት

ጠቅላላ የአህዮች ብዛት መሞላቱንና ከወንድና የሴት ድምር ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ።

ሀ. ከ3 ዓመት በታች፡-

ዕድሜያቸው ከ3 ዓመት በታች የሆኑት አህዮች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. 3 ዓመትና በላይ፡-

ዕድሜያቸው 3 ዓመትና በላይ የሆኑ አህዮች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ1. ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ውስጥ ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉት አህዮች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ2. ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉ፡-

በለ ከተመዘገቡት አህዮች ውስጥ ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉት አህዮች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ3. ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በለ ከተመዘገቡት አህዮች ውስጥ ከእርሻና ከትራንስፖርት አገልግሎት ውጭ የሚውሉት አህዮች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

8. ጠቅላላ የግመሎች ብዛት

ጠቅላላ የግመሎች ብዛት መሞላቱንና ከወንድና የሴት ድምር ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ።

ሀ. ከ4 ዓመት በታች፡-

ዕድሜያቸው ከ4 ዓመት በታች የሆኑ ግመሎች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. 4 ዓመትና በላይ፡-

ዕድሜያቸው 4 ዓመትና በላይ የሆኑ ግመሎች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ1. ለሥጋ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ውስጥ ለሥራ አገልግሎት የሚውሉት ግመሎች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ2. ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ውስጥ ለእርሻ አገልግሎት የሚውሉት ግመሎች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ3. ለወተት አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ሴት ግመሎች ውስጥ ለወተት አገልግሎት የሚውሉት ሴት ግመሎችና ጠቅላላ በሚለው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ4. ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉት ግመሎች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ5. ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ፡-

በናለን ከተመዘገቡት ከሥጋ፣ ከእርሻ፣ ከወተትና ከትራንስፖርት አገልግሎት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉት ግመሎች ወንድ፣ ሴትና ጠቅላላ ብዛታቸው መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዶሮዎች

9. የካቲት 1/1996 የነበሩ ጠቅላላ ዶሮዎች ብዛት በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ሀ. በተራ ቁጥር 9 ከተመዘገቡት ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ የሆኑ እንቁላል የሚጥሉ እናት ዶሮዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. በተራ ቁጥር 9 ከተመዘገቡት ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ ሆኖ እንቁላል የማይጥሉ እናት ዶሮዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ሐ. በተራ ቁጥር 9 ከተመዘገቡት ዶሮች መካከል ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ የሆኑ አውራ ዶሮዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

መ. በተራ ቁጥር ከተመዘገቡት ዶሮዎች መካከል ዕድሜአቸው ከ8-20 ሳምንት የሆናቸው ለአውራጎች ያልደረሱ ዶሮዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ሠ. በተራ ቁጥር ከተመዘገቡ ዶሮዎች መካከል ዕድሜአቸው ከ8-20 ሳምንት የሆናቸው ቁብ ዶሮዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ረ. በተራ ቁጥር ከተመዘገቡት ዶሮዎች መካከል ዕድሜአቸው ከ8 ሳምንት በታች የሆኑ ጫጨቶች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

2.2 ባለፉት 12 ወራት (ከየካቲ 2/1995 - የካቲት 1/1996) የቤት እንስሳት፣ ዶሮች ወይም የንብ ቀፎዎች ነበረዎት?

አዎን 1 ጠያቂው ይቀጥላል

አልነበረኝም 2 ጥያቄው ይቆማል

10. የካቲት 1/1997 ዓ/ም ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት (ከየካቲት 2/1996 - የካቲት 1/1997 ቢያንስ አንድ ጊዜ የማር ምርት የሰጡ)

ሀ. የባህላዊ ቀፎዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ለ. የሽግግር ወይም ባለመረባረብ ቀፎዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ሐ. የዘመናዊ ቀፎዎች ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ።

ባለፉት 12 ወራት (ከየካቲት 2/1995 - የካቲት 1/1996) የተገኘ የወተት፣ የእንቁላልና የማር ምርት

11. የወተት ላሞችና ግመሎች

ሀ. ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ወተት የሰጡ ላሞች ብዛት መገለፁን ማረጋገጥ፤

ለ. ለላሞች የአለባ ወቅት በወራት መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ሐ. የተገኘው የወተት ምርት በቀንዶ በላም ኦበሊትር) በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፤

መ. ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ወተት የሰጡ ግመሎች ብዛት መገለፁን ማረጋገጥ፤

ሠ. የግመሎቹ የአለባ ወቅት በወራት መሞላቱን ማረጋገጥ፤

ረ. የተገኘው የወተት ምርት በቀን፣ በግመል (በሊትር) በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ፤

የእንቁላል ምርት መጠን

12. የእንቁላል ምርት በዶሮ
በአንድ የመጣያ ወቅት የተገኘው የእንቁላል ምርት መጠን (በዶሮ) በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

13. አማካይ የእንቁላል መጣያ ወቅት ብዛት አብቀን) መገለፁን መመልከት።

14. የማር ምርት መጠን (በኪ/ግ) በቀፎ፣ በዓመት፣

ሀ. በዓመት በአማካይ ከአንድ ባህላዊ ቀፎ የተገኘው የማር ምርት መጠን እና በዓመት ውስጥ ምን ያህል ጊዜ ቆረጣ እንደሚካሄድ የሚገልፀው መረጃ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ለ. በዓመት በአማካይ ከአንድ የሽግግር ወይም ባለመረባረብ ቀፎ የተገኘው የማር ምርት መጠንና በዓመት ውስጥ ምን ያህል ጊዜ ቆረጣ እንደሚካሄድ የሚገልፀው መረጃ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

ሐ. በዓመት በአማካይ ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ የተገኘው የማር ምርት መጠን እና በዓመት ውስጥ ምን ያህል ጊዜ ቆረጣ እንደሚካሄድ የሚገልፀው መረጃ በትክክል መሞላቱን ማረጋገጥ።

15. የቤት እንስሳት በሽታ እና ሕክምናን በተመለከተ (ከየካቲት 2/199» እስከ የካቲት 1/1996)

ዓምድ 1. በዚህ ዓምድ ተራ ቁጥር ከ1 በመጀመር እስከ 7 ድረስ ተሰጥቷል።

ዓምድ 2. የቤት እንስሳው ዓይነት ተዘርዘሮ በዚህ ዓምድ ውስጥ ተሰጥቷል።

ዓምድ 3. በዓምድ 2 ከተዘረዘሩት አኳያ ባለይዘታው ያለው የቤት እንስሳት ጠቅላላ ብዛት መሰጠቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4-6 ባለይዘታው በዓምድ 3 በዓይነት ካስመዘገባቸው የቤት እንስሳት መካከል በበሽታ የተጠቁት ብዛት በዓምድ 4ዶ ሕክምና የተደረገላቸው ብዛት በዓምድ 5 እና የሞቱት ብዛት ደግሞ በዓምድ 6 ውስጥ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 7. ባለይዘታው በዓምድ 6 የቤት እንስሳ ሞቶብኛል ብሎ ካስመዘገበ ለሞቱ አንድ ዋነኛ ምክንያት መጠቀሱን ማረጋገጥ እና ተገቢውንም ኮድ መሙላት።

16. የቤት እንስሳት መኖን በተመለከተ (ከየካቲት 2/1995 - የካቲት 1/1996)

ዓምድ 1. በዚህ ዓምድ ተራ ቁጥር ከ1 በመጀመር እስከ 7 ድረስ ተሰጥቷል።

ዓምድ 2. የመኖ ዓይነቶች ዝርዝርም በዚህ ዓምድ ውስጥ የተሰጠ ሲሆን ለዚህም ተስማሚውን ኮድ መርጦ መሙላት ይገባል።

ዓምድ 3. ባለይዘታው በዓምድ 2 ከተዘረዘሩት የመኖ ዓይነቶች አኳያ ተጠቅመው ከሆነ ኮድ «1» ካልተጠቀሙ ደግሞ ኮድ «2» መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 4. በዓምድ 3 ኮድ «1» ከተሞላ (ባለይዘታው መኖ ተጠቅሜአለሁ ካለ) የአጠቃቀሙ ድረሻ በመቶኛ መገለፁን ማረጋገጥ።

ክፍል 3 - የቤት እንስሳትና የንብ ተዋጽኦ መጠንና ዋጋ

ዓምድ 1. ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 2. በዓምድ 1 በተሰጡት ተራ ቁጥሮች አኳያ የቤት እንስሳትና የንብ ተዋጽኦ ዓይነት በዝርዝር ተመዝግቦ ይገኛል። ኮድ በሚለው ቦታ የተዘጋጀውን ኮድ መሙላት ተገቢ ነው።

ዓምድ 3. እርሻው በዓምድ 2 የተመዘገቡትን የተዋጽኦ ዓይነቶች ለመለካት የሚጠቀምበት የመለኪያ ዓይነት ስም መሞላቱን ማረጋገጥና ለኮድ በተተወው ቦታ ተገቢውን ኮድ መሙላት።

ዓምድ 4. ይህ ዓምድ ያንዱ ዋጋ በብርና በሳንቲም የሚሞላበት ሲሆን ይህም ማለት በዓምድ 3 በተጠቀሰው መለኪያ ማለት ነው።

ዓምድ 5 ና 6 ጠቅላላ ምርት

ዓምድ 5. በዚህ ዓምድ እርሻው በዓመቱ ያመረተው የተዋጽኦ ምርት ጠቅላላ ብዛት መሞላቱን ማረጋገጥ ተገቢ ሲሆን መጠኑ የሚሞላው በዓምድ 3 በተመዘገበው መለኪያ መሆኑን መገንዘብ ተገቢ ነው።

ዓምድ 6. በዚህ ዓምድ ጠቅላላ ዋጋ በብር በሞላቱን ማረጋገጥና ይህም በዓምድ 5 የተጠቀሰው መጠን በዓምድ 4 በተሞላው ያንዱ ዋጋ ጋር በትክክል ተባዘቶ መቀመጡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ዓምድ 7 እና 8 በዓመቱ ውስጥ የተሸጡ

ዓምድ 7. እርሻው በዓምድ 5 ካስመዘገበው ጠቅላላ የምርት መጠን በዓመቱ የተሸጠው ብዛት መመዘገቡንና ይህም ቁጥር በዓምድ 5 ከተመዘገበው ጋር እኩል ወይም ሊያንስ እንደሚችል ማወቅ ተገቢ ነው።

ዓምድ 8. በዚህ ዓምድ ደግሞ በዓምድ 7 የተሸጠው ጠቅላላ መጠን የተሸጠበት ጠቅላላ ዋጋ በብር መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 9. በዚህ ዓምድ በዓምድ 5 ከተመዘገበው ጠቅላላ የተዋጽኦ ምርት መጠን ውስጥ የተበላሸ ካለ መጠኑ በዚህ ዓምድ መሞላቱን ማረጋገጥ።

ዓምድ 10 እርሻው በዓመቱ ካመረተው ጠቅላላ የተዋጽኦ ምርት ውስጥ ሳይሸጥ የቀረ ካለ በዚህ ዓምድ በትክክል መመዘገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

የኤዲቲንግ ተቆጣጣሪዎች መመሪያ

ቀደም ሲል እንደተገለጸው የኤዲቲንግ ሥራ በሚከናወንበት ወቅት በየጊዜው ኤዲተርስ ሊፈቱት የማይችሉት ችግር ሲያጋጥማቸው ተቆጣጣሪዎቻቸውን ማማከር ይኖርባቸዋል። ቀደም ሲል ከነበረው ተሞክሮ መረዳት እንደተቻለው የሚከተሉት ሁለት ጥያቄዎች ብዙውን ጊዜ ተቆጣጣሪዎች ከኤዲተርስ ከሚቀርብላቸው ጥያቄዎች የሚከተሉት ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

1. የሚቃረኑና ሳይሟሉ የቀሩ መረጃዎችን በተመለከተና
2. መልስ ያልተሰጠባቸው ቅጾች/ጥያቄዎችን በተመለከተ ነው።

እነዚህንና መሰል ችግሮችን አንድ ተቆጣጣሪ እንዴት መፍታት እንደሚገባው የሚጠቁም አጠቃላይ መመሪያዎች ከዚህ በታች ቀርበዋል።

I. የሚቃረኑና ሳይሟሉ የቀሩ መረጃዎችን በተመለከተ፡-

ሀ. የሚቃረኑና ሳይሟሉ የቀሩ መረጃዎችን በተመለከተ ከኤዲተርስ ለሚቀርቡ ጥያቄዎች ተገቢውን መልስ ለመስጠት ተቆጣጣሪው ማከናወን ከሚገባው ሥራዎች ጥቢቶቹ የሚከተሉት ናቸው። የቀረበውን ችግር እንዴት መፍታት እንደሚቻል ፍንጭ ለማግኘት ከችግሩ ጋር ግንኙነት ያላቸውን መረጃ የተሞላባቸው መጠይቆችን ወይም መጠይቆቹ ለሚገኙ ዓምዶችና የተሰጡ መልሶችንና አስተያየቶችን መመርመር፤

ለ. በአንድ መጠይቅ/ቅጽ ውስጥ የሚቃረኑ መረጃዎች በማጋጠሙ የቀረበ ችግርን ለመፍታት ተቆጣጣሪው የሚከተሉትን በቅደም ተከተል በመከወን ችግሩን መፍታት ይጠበቅበታል።

1. የመልሶችን አስፈላጊነት መለየት የሚቻል ከሆነ ብዙም አስፈላጊ ያልሆኑትን መልሶች መቀየር ወይም

2. አስተማማኝነት የሌለውን መረጃ በማረም መረጃውን ለማገናዘብ መሞከር

ሐ. ምንም እንኳን የተስተካከለ መልስ አስተማማኝ ባይመስልም ከሚያስፈልገው በላይ መረጃውን መቀየር እንደማያስፈልግ ማጤን።

መ. በትክክል እንገምታለን ብለን እርግጠኛ ካልሆንን ሳይሞሉ የተተው መልሶችን ከተሰጡ መልሶች በመነሳት ለመገመት አለመሞከር ወይም ከመሞከር መቆጠብ።

ሠ. በቆጠራው የተሰበሰቡ መረጃዎችን በተመለከተ በሚካሄደው የኤዲቲንግ ሥራ በተለያዩ ክፍሎች ወይም ቦታዎች ሊከናወን ስለሚችል የሚወስዱ እርምጃዎች /መፍትሔዎች/ አንድ ዓይነት መሆን ስለሚኖርባቸው ተገቢው የመረጃ ልውውጥ ሊካሄድበት የሚችልበትን ሁኔታ ማመቻቸት ተገቢ ነው። በመጨረሻም በቆጠራው በሚካሄደው የኤዲቲንግ ሥራ የተወሰዱ እርምጃዎችን መዝግቦ ማስቀመጥ ወደፊት ለሚሠሩ ሥራዎች የሚኖራቸው ጠቀሜታ የጎላ ነው። ስለሆነም የተወሰዱትን እርምጃዎች መመዘገብ አስፈላጊ በመሆኑ ይህንኑ ተግባራዊ ማድረግ ከእያንዳንዱ የኤዲቲንግ ሥራ ተቆጣጣሪ ይጠበቃል።

II. መልስ ያልተሰጠባቸውን ቅጾች/ጥያቄዎች በሚመለከት

ሀ. ከመስክ በተሰበሰበው ቅጽ ላይ አንድ ወይም ከአንድ በላይ አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎች ሳይሰበሰቡ ከቀሩና ሌሎች መረጃዎች ላይ በመመርኮዝ መረጃዎቹን ለማረም ካልተቻለ ተቆጣጣሪው ለመረጃዎቹ የተተውትን ባዶ ቦታዎች መሠረዝ ይኖርበታል።

ለ. በቅጹ የተሞሉ አብዛኛዎቹ መረጃዎች እርስ በእርሳቸው የሚቃረኑ ከሆነና ችግሩንም መፍታት ካልተቻለ ተቆጣጣሪው መረጃዎቹን በመሠረዝ በመቃረን የተሞሉ የሚል ማስታወሻ በላይ ላይ መጻፍ ይኖርበታል።

ሐ. የመጠይቁ አብዛኛው ክፍል ያለተሟላ ከሆነ ተቆጣጣሪው የቅ/ጽ/ቤት ወይም የዞን ኃላፊውን በማማከር መረጃውን መቀበል ወይም አለመቀበል እንዳለበት ይወሰናል። አንድ የኤዲቲንግ ሥራ ተቆጣጣሪ በአጠቃላይ በኤዲቲንግ ጊዜ የሚያጋጥሙ ችግሮችን ለማቃለል ይረዳ ዘንድ በዚህ ጥራዝ የቀረቡ ዝርዝር የሚረጋገጥ መመሪያዎችን በጥልቀት የሚያውቅና ሁልጊዜም በኤዲተርስ ለሚቀርቡ ጥያቄዎች መልስ ለመስጠት ራሱን ማዘጋጀት ይጠበቅበታል።